

Endret organisering av vannforvaltningsarbeidet

Glomma vannområde og Grensevassdragene

Orientering for regionrådet for
Hamar-regionen
06.04.21

Bakgrunnen – vedtak på sak om endret organisering av vannforvaltningsarbeidet i felles vannområdeutvalg for Glomma vannområde og Grensevassdragene 21.01.21

Felles vannområdeutvalg støtter foreslått modell og ser behovet for bedre lokal forankring av vannforvaltningsarbeidet. Saken legges nå fram for regionrådene for innspill. Dette vil danne grunnlag for ny sak om temaet i felles vannområdeutvalg før videre behandling i kommunene. Saken skrives da som et saksdokument rettet mot behandling i kommunestyrene.

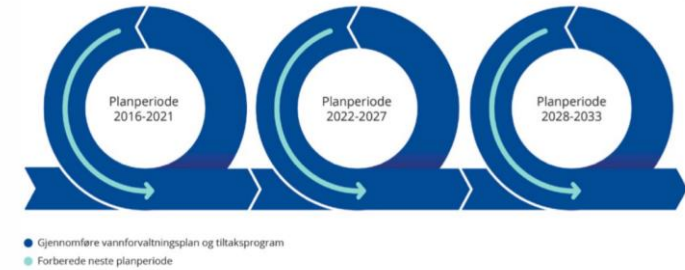

Agenda

- Bakgrunn
- Deling av vannområde Glomma og endret organisering
- Økonomi
- Videre prosess

Lynkurs i for vannforskriftsarbeidet

Forskrift om rammer for vannforvaltningen	
Dato	FOR-2006-12-15-1446
Departement	Klima- og miljødepartementet, Olje- og energidepartementet
Publisert	I 2006 hefte 15 (Vedlegg)
Ikrafttredelse	01.01.2007
Sist endret	FOR-2018-12-20-2231 fra 01.01.2019
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-1981-03-13-6-§9, LOV-2000-11-24-82-§9, LOV-2000-11-24-82-§65, LOV-2008-06-27-71-§3-6, LOV-2008-06-27-71-§8-1, LOV-2008-06-27-71-§9-7, LOV-2009-06-19-100-§26a
Kunngjort	19.12.2006
Rettet	14.01.2019 (Vedlegg I)
Korttittel	Vannforskriften

Innlandet
fylkeskommune

Høring: Regionale vannforvaltningsplaner

Fylkeskommunen ønsker høringssvar på forslag til «Regional vannforvaltningsplan for Innlandet og Viken vannregion 2022-2027» og «Regional vannforvaltningsplan for de norske delene av vannregion Västerhavet 2022-2027». Alle interesserte er velkommen til å gi innspill. Frist for å svare på høringen er 31. mai 2021.

Om høringen

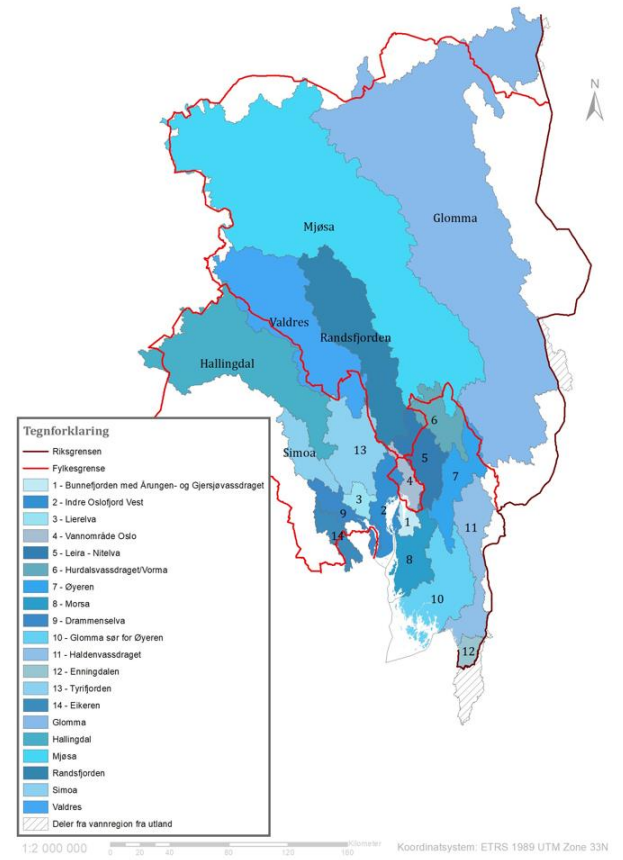
I tråd med vannforskriften fastsetter de regionale vannforvaltningsplanene miljømål for alt vann, både elver, innsjøer, kystvann og grunnvann. Miljømålene skal sikre en helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannet og er beskrevet som miljøtilstanden som skal oppnås i planperioden 2022-2027.

Planforslagene viser hvordan miljøtilstanden er i dag og hvilke tiltak som trengs for å forebygge, forbedre eller gjenopprette tilstanden der det er nødvendig.

Høringsperioden er fra 1. februar til 31. mai 2021.

Glomma vannområde og Grensevassdragene

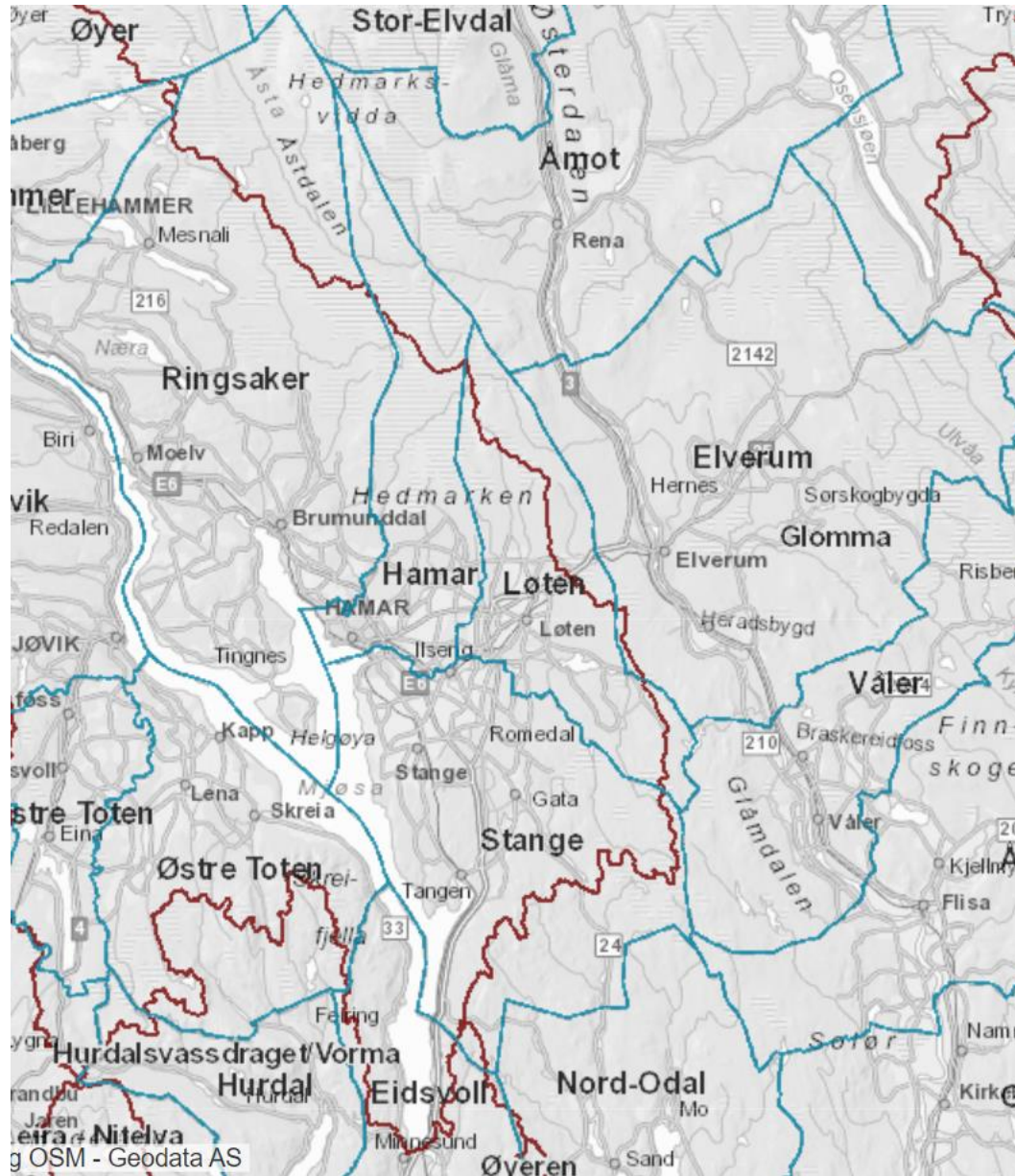
Glomma vannområde

Fra kildene til Aursunden i Røros kommune til Glomma ved fylkesgrensen mellom Innlandet og Viken

Grensevassdragene

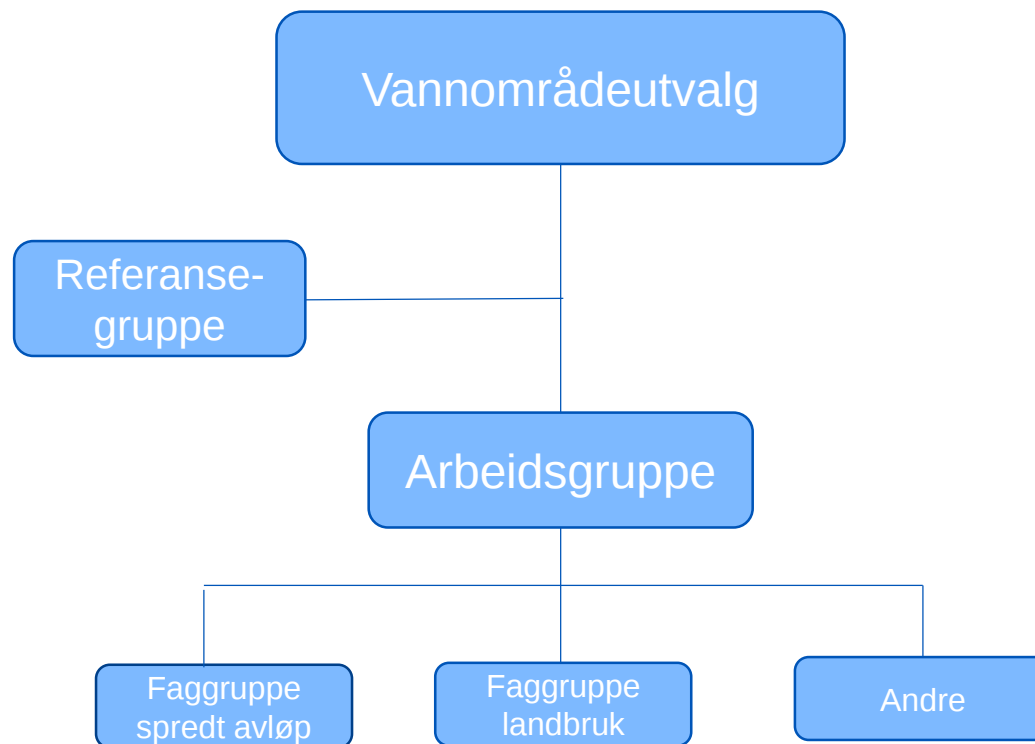
- Femund-og Trysilvassdraget -Klarälv
- Røgden–Norsälven
- Vrangselva - Byälven
- Upperudsälven
- Dalälven

Innlandet
fylkeskommune

Organisering

Vannområdenes oppgaver

- **Representasjon i vannregionutvalget, vannområdeforum**
- **Rullering av regional vannforvaltningsplan**
 - ✓ Oppdatering av kunnskapsgrunnlag
 - ✓ Tiltaksplanlegging
 - ✓ Lokal medvirkning
 - ✓ Registrering av tiltak og tiltaksgjennomføring i databasen Vann-nett
 - ✓ Følge opp bestillinger som kommer fra vannregionmyndigheten i arbeidet med revidering av regional vannforvaltningsplan
- **Tiltaksgjennomføring**
- **Vassdragsovervåkning**
 - ✓ bidra til planlegging, gjennomføring og finansiering
- **Iverksette aktuelle prosjekter i vannområdet**
- **Deltakelse på konferanser/samlinger i regi av Miljødirektoratet og vannregionen**
- **Kontaktperson for vannforvaltning i kommunene – informasjon fra og kontakt med vannregionmyndigheten, fylkeskommunen og miljødirektoratet.**

Kommunen og vannområdet

- samarbeidsarena for kommunenes vannforvaltning
- kommunen er myndighet for mange av de områdene som påvirker vann
- vesentlige for lokal forankring og eierskap
- sikrer eierkommunenes medvirkning og forpliktelse, faglig forankring og kontinuitet i arbeidet mot god vannkvalitet
- Vannforskriften sier «Vannregionmyndigheten kan i samarbeid med vannregionutvalget der det er hensiktsmessig, dele hele eller deler av vannregionen i vannområder».
- Fk er regional planmyndighet
- Fk har ansvar for å følge opp vannområdene i vårt fylke
- Siden Glomma og Grensevasdragene er så stort tok fk i 2011 på seg rollen i å organisere vannområdearbeidet
- Vi ser at det er mye av arbeidet, forankring og engasjement i kommunene som blir borte med at det er så store områder og at fk har rollen som kommunenes representant inn i arbeidet.

Kommunenes rolle i vannforvaltningsarbeidet er viktig!

- Kommunene har en særlig viktig rolle i vannforvaltningsarbeidet.
- Det lokale arbeidet i vannområdene er et viktig grunnlag for det påfølgende regionale arbeidet, og muliggjør lokal forankring og medvirkning, samt innhenting av lokal og erfaringsbasert kunnskap.
- Kommunene besitter ofte førstehåndskunnskap om vannforekomstenes tilstand og påvirkninger.
- Kommunene er myndighet med ansvar for å treffe vedtak om gjennomføring av tiltak innen drikkevann og avløp, overvannshåndtering, landbruksforvaltning, arealforvaltning og forurensning. Videre er kommunens arealplanlegging svært viktig for å nå målet om god tilstand i norsk vann. Gjennom arealplanleggingen kan kommunen sette restriksjoner på arealbruken for å ivareta naturmiljøet i og langs vassdrag, innsjøer, fjorder og sjøområder, herunder vannmiljø.
- Det er svært viktig at disse virkemidlene tas aktivt i bruk i kommunenes arealplanlegging for å nå målet om god tilstand i norsk vann.
- Kommunene vil på denne bakgrunn være sterkt involvert i arbeidet i vannregionutvalget og særlig arbeidet i vannområdene.
- Berørte kommuner oppfordres til å sette av nødvendige ressurser for å delta i planarbeidet.

Vår ref
12/3553

Dato
19. mars 2019

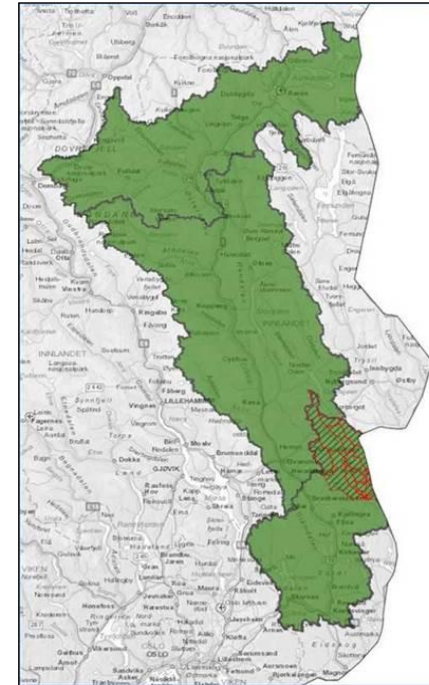
Nasjonale føringer for arbeidet med oppdatering av de regionale vannforvaltningsplanene

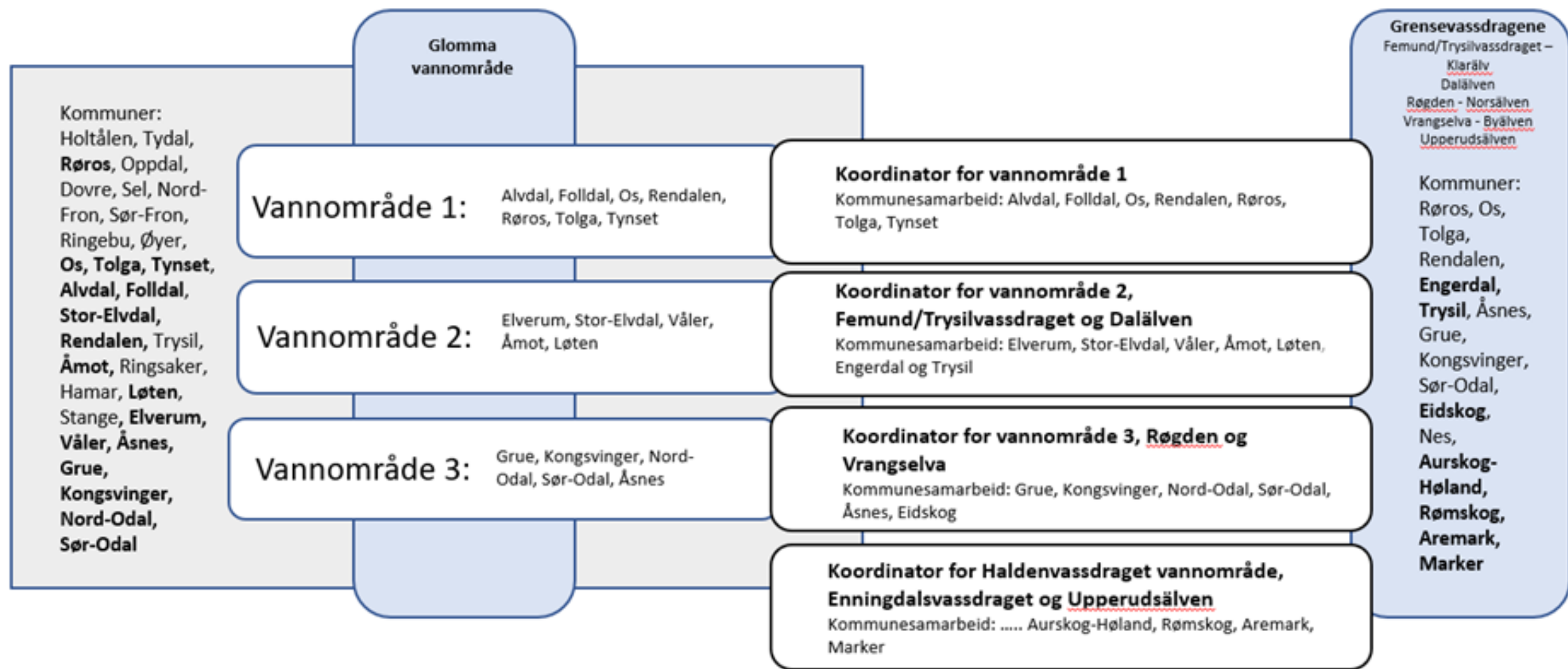
Kommunene har en særlig viktig rolle i vannforvaltningsarbeidet. Det lokale arbeidet i vannområdene er et viktig grunnlag for det påfølgende regionale arbeidet, og muliggjør lokal forankring og medvirkning, samt innhenting av lokal og erfaringsbasert kunnskap. Kommunene besitter ofte førstehåndskunnskap om vannforekomstenes tilstand og påvirkninger. De er myndighet med ansvar for å treffe vedtak om gjennomføring av tiltak innen drikkevann og avløp, overvannshåndtering, landbruksforvaltning, arealforvaltning og forurensning. Videre er kommunens arealplanlegging svært viktig for å nå målet om god tilstand i norsk vann. Gjennom arealplanleggingen kan kommunen sette restriksjoner på arealbruken for å ivareta naturmiljøet i og langs vassdrag, innsjøer, fjorder og sjøområder², herunder vannmiljø. Det er svært viktig at disse virkemidlene tas aktivt i bruk i kommunenes arealplanlegging for å nå målet om god tilstand i norsk vann. Kommunene vil på denne bakgrunn være sterkt involvert i arbeidet i vannregionutvalget og særlig arbeidet i vannområdene.

Forslag om deling av Glomma vannområde og ny organisering

- I planprogrammet for reviderte vannforvaltningsplaner foreslås det å dele inn vannområde Glomma i tre mindre vannområder
- Kravene i vannforskriften er oppfylt og formelt vil denne delingen gjelde fra ny planperiode trer i kraft i 2022

Grense mellom vo 1 og 2: Ca. på kommunegrensa mellom Stor-Elvdal og Rendalen i Glomma (+regionrådsinndeling/-Rendalen vil sannsynligvis deles mellom område 1 og 2)

Grense mellom vo 2 og 3: Ca. på kommunegrensa mellom Våler og Åsnes i Glomma (+regionrådsinndeling /-Våler og Åsnes har felles landbrukskontor)

Finansiering - Bidrag fk får i dag

- 160 000,- – 232 000,- fra vannregionmyndigheten
- 550 000,- i bidrag fra kommunene
- Delvis finansiering av stilling fra fylkeskommunen
- Søkt støtte til prosjekter gjennom tilskuddsordninger

Dagens finansieringsmodell – kommunenes økonomiske bidrag

- Totalt 550 000,-
- Total sum fordeles 1/3 på fulldyrket mark og 2/3 på innbyggertall
- Det tilsvarer i dag 3,34 kroner per innbygger og 0,27 kroner per daa fulldyrket mark
- Eksempel viser også økt beløp tilsvarende 5 kroner per innbygger og 1 krone per daa dyrket mark

Kommune	Innbyggere	Areal	Beløp dagens modell	Beløp med endret modell
Alvdal	2439	27501	15588	39696
Eidskog	6261	35164	30432	66469
Elverum	20364	42129	79441	143949
Engerdal	1356	10710	7428	17490
Folldal	1646	24570	12145	32800
Grue	4971	64708	34111	89563
Kongsvinger	17687	43660	70910	132095
Marker	202	3254	1555	4264
Nord-Odal	5176	25620	24225	51500
Os	2021	29098	14623	39203
Rendalen	1901	18321	11307	27826
Rømskog	609	2980	3112	6025
Rørø	5614	24705	25441	52775
Stor-Elvdal	2640	17565	13571	30765
Sør-Odal	7515	58420	40911	95995
Tolga	1675	28103	13198	36478
Trysil	6658	14513	26173	47803
Tynset	5102	45811	29438	71321
Våler	3804	46288	25230	65308
Åmot	4414	17470	19474	39540
Åsnes	7593	97298	51687	135263
Sum			550000	1226128

Eksempel fra Morsa vannområde

	Jordbruks-areal målt i daa i vannområdet	Antall innbyggere i vannområdet	A 1 kr/daa jordbruksareal i vannområdet	B 5 kr per innbygger i vannområde		Forslag til finansiering A+B per 2011
Enebakk	5.500	4.200	5.500	21.000		26.500
Ski	29.000	6.500	29.000	32.500		61.500
Hobøl	35.000	4.800	35.000	24.000		59.000
Spydeberg	3.000	1.100	3.000	5.500		20.000*
Våler	35.000	4.500	35.000	22.500		57.500
Moss	7.000	30.000	7.000	150.000		157.000
Rygge	27.000	14.300	27.000	71.500		98.500
Råde	20.000	5.200	20.000	26.000		46.000
Vestby	33.800	14.400	33.800	72.000		105.800
Ås	16.600	6.800	16.600	34.000		50.600
Frogn	3.200	10.000	3.200	50.000		53.200
Kommunene	215.100	101.800				

	Fordeling i % av kommunenes andel
Enebakk	3,7
Indre Østfold	9,3
Våler	7,9
Moss	35,3
Råde	6,4
Nordre Follo	8,5
Vestby	14,6
Frogn	7,3
Ås	7,0

Eksempel - Behov for kommunale bidrag i neste 6-årsperiode i Morsa vannområde

Vannområdeutvalget Morsa	%-fordeling kommunenes andel	Innbetalt 2020	2022	2023-2027
Inntekter				
Enebakk	3,7	49 591	34 768	indeksregulering
Indre Østfold	9,3	126 315	88 558	indeksregulering
Våler	7,9	107 602	75 439	indeksregulering
Moss	35,3	478 124	335 208	indeksregulering
Råde	6,4	86 081	60 351	indeksregulering
Nordre Follo	8,5	115 088	80 687	indeksregulering
Vestby	14,6	197 986	138 806	indeksregulering
Frogn	7,3	99 555	69 797	indeksregulering
Ås	7,0	94 689	66 386	indeksregulering
Driftsmidler kommunene		1 355 031	950 000	
Antatt tildeling av statlige midler			200 000	
Antatt tildeling fra Viken fylkeskommune			200 000	
Budsjettet bruk av driftsfond			300 000	
Driftsbudsjett			1 650 000	

Tilgjengelig finansiering med dagens modell

Forslag til finansiering av vannområdene etter deling av vannområde Glomma					
Glomma Nord/Fjellregionen	Forventet inntekt	Sør-Østerdal	Forventet inntekt	Kongsvingerregionen	Foreventet inntekt
Alvdal*	15588	Elverum*	79441	Grue*	34111
Folldal*	12145	Våler*	25230	Kongsvinger*	70910
Os*	14623	Åmot*	19474	Nord-Odal*	24225
Rendalen*	11307	Engerdal *	7428	Sør-Odal*	40911
Røros*	25441	Trysil*	26173	Åsnes*	51678
Tolga*	13198	Stor-Elvdal*	13571	Edskog*	30432
Tynset*	29438	Løten			
Sum eget bidrag (i dag)	121740		171317		252267
Antatt bidrag fra FK (for 2021 anslått i budsjettet -	50 000		50 000		50 000
Antatt bidrag fra VRM (50 % stilling)	100 000		100000		100 000
Egne generte prosjekter	0		0		0
Sum	271740		321317		402267
Akkumulerte midler fra tidligere år (730 000,- (reg	256 666		256 666		256 666
Tilleggsmidler til etablering fra fk/vrm (2021)	100 000		100 000		100 000
Sum	628 406		677 983		758 933
*Bidrag til overvåkning med dagens finansieringsmodell (0,27kr pr daa dyrket, 3,34 kr pr innbygger)					

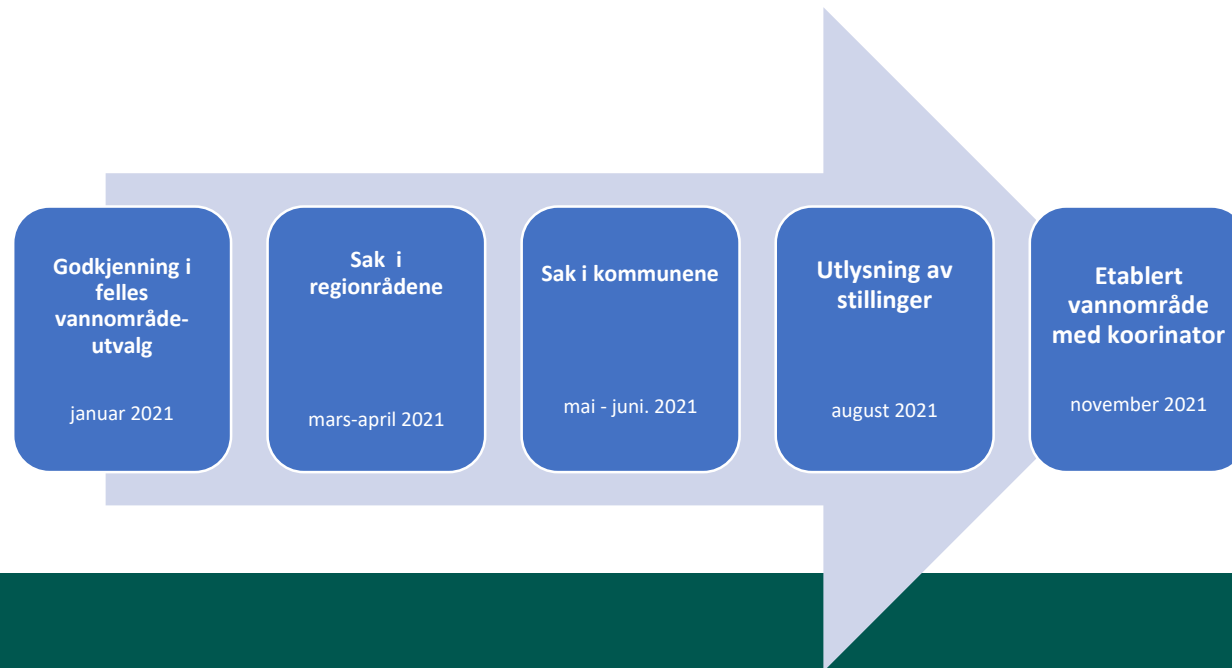
Forslag til finansiering med justert modell

Endring i bidrag fra kommunene					1226128
Område 1	Forventet inntekt	Område 2	Forventet inntekt	Område 3	Foreventet inntekt
Alvdal	39696	Elverum	143949	Grue	89563
Folldal	32800	Våler	65308	Kongsvinger	132095
Os	39203	Åmot	39540	Nord-Odal	51500
Rendalen	27826	Engerdal	17490	Sør-Odal	95995
Røros	52775	Trysil	47803	Åsnes	135263
Tolga	36478	Stor-Elvdal	30765	Edskog	66469
Tynset	71321	Løten	0		
	300099		344855		570885
Sum eget bidrag (med endring i modell)	300099		344855		570885
Antatt bidrag fra FK	50 000		50 000		50 000
Antatt bidrag fra VRM (50 % stilling)	100 000		100 000		100 000
Egne initierte prosjekter	0		0		0
Sum	450099		494855		720885

Forslag til videre prosess

- Anmoder alle regionrådene om å behandle og forankre saken innen 30. april 2021
- Etter dette er vårt forslag at det legges fram sak i hver enkelt kommune.
- Kommunene må etter dette gå sammen om å finne en hensiktsmessig organisering.

Varighet

Partnerskapet bør etableres med en varighet på minimum 6 år fra 01.01.2022 – 31.12.2027, som er neste planperiode i Vannforskriften. Det er sannsynlig at det er behov for at samarbeidet bør videreføres også i neste planperiode, som varer til 31.12.2033

Spørsmål?

Felles vannområdeutvalg for Glomma vannområde og Grensevassdragene ønsker innspill fra Regionrådene som vi kan ta med oss i videre behandling av denne saken.

Innlandet
fylkeskommune